

Глосарій

На наступних сторінках ви знайдете терміни та пояснення до теми «Медіа в родині». ^[1]

Наступні терміни ви знайдете в цьому глосарії:

- FOMO
- Let's Play Video / летсплей
- Абонемент / підписка
- Алгоритм
- Аналоговий
- Безкоштовна гра / Free-To-Play
- Внутрішньоігрова покупка
- Додаток / ігровий додаток
- Ігрова консоль / ігрова приставка
- Комп'ютер
- Комп'ютерна гра / Game
- Онлайн
- Офлайн
- Партнерське посилання
- Планшет
- Смартфон
- Соціальна мережа
- Теорія змови / конспірологічна теорія
- Фейкові новини
- Фінансова пастка
- Цифровий

FOMO

FOMO — аббревіатура від англійського «**Fear-Of-Missing-Out**», що означає «**страх щось втратити**». FOMO — широко розповсюджене явище, особливо при користуванні соціальними мережами. Деякі люди хочуть бути **завжди онлайн** і завжди на зв'язку. Якщо ж вони не онлайн, у них виникає страх, що вони щось втрачають. Якщо страх більше не вдається контролювати, то FOMO може призвести до розладів сну, проблем із концентрацією уваги або навіть депресії. Тому, як тільки ви помітили ранні ознаки або збільшення психічного стресу, вам слід поговорити про це і звернутися за допомогою.

Let's Play Video / летсплей

Let's Play в перекладі означає «**давай пограємо**». У таких Let's Play-Video ви **спостерігаєте за тим, як інші грають в ігри**. При цьому гравці коментують цифрову гру ніби коментатори під час футбольного матчу. **Найбільшою популярністю Let's Play-Video користуються серед молоді**, а гравці часто є дуже відомими. Такі відео можна знайти на різних онлайн-платформах, таких як Twitch або YouTube.

Абонемент / підписка

Слово «абонемент» походить з французької і означає в перекладі «попередньо замовлений» або «за попередньою оплатою». Коли ви оформлюєте абонемент / підписку (в німецькій мові також використовується скорочення «Або»), ви платите фіксовану суму і отримуєте натомість **періодичну послугу**, наприклад, журнал, який вам регулярно надсилають. Так само можна підписатися на онлайн-ігри або доступ до відеоплатформи. Якщо ви більше не хочете користуватися підпискою, треба її скасувати.

Алгоритм

Поняття «алгоритм» використовується в комп'ютерній мові і означає по суті **інструкцію для комп'ютера**. Тобто порядок кроків, які ведуть до певної цілі. Для того, щоб комп'ютер привів до правильного результату, ці кроки треба виконувати в чіткій послідовності — це ніби рецепт. За цими інструкціями комп'ютер вирішить певну задачу, наприклад, відсортувє результати пошукової машини. Чим більше інформації має алгоритм, то кращим він є.

Аналоговий

Аналоговий — це **протилежність до цифрового**. Різницю можна пояснити на прикладі ігор. Існують аналогові та цифрові ігри. Настільні ігри, в які ми граємо за столом, як от шашки, лото та монополія — це аналогові ігри. До складових таких ігор можна доторкнутися — наприклад, до ігрової дошки чи кубика.

На противагу їм існують цифрові ігри. Всі ігри на комп'ютері, ігровій консолі, смартфоні чи планшеті — це цифрові ігри. Багато аналогових ігор мають свої цифрові версії, наприклад, «Уно», шахи або «Меморі».

Безкоштовна гра / Free-To-Play

Free-To-Play — англійський термін, що в перекладі означає «грати безкоштовно». Ігри Free-To-Play дійсно можна **безкоштовно завантажити** і грати, наприклад, на смартфоні чи планшеті. Однак часто такі ігри фінансуються за рахунок **реклами**, яка показується користувачам. Виробники ігор отримують гроші від компаній і натомість показують їхню рекламу у своїх іграх. Якщо ви хочете грати в гру без реклами, вам доведеться за це заплатити.

Крім того, багато ігор Free-To-Play часто насправді **не повністю безкоштовні**. Виробники ігор часто пропонують гравцям ігрові доповнення, наприклад, додаткові ігрові персонажі або необмежену кількість спроб виграти гру. Якщо ви хочете скористатися цими додатковими пропозиціями, вам доведеться за них заплатити. Для отримання додаткової інформації див: **внутрішньоігрові покупки**.

Внутрішньоігрова покупка

В багатьох цифрових іграх є магазин. Передусім в безкоштовних онлайн-іграх для смартфонів чи планшетів. У цих так званих **внутрішньоігрових магазинах (In-Game-Shops)** гравці можуть купити додатковий ігровий контент. Це **ігрові доповнення**, наприклад, нові ігрові персонажі, внутрішньоігрові гроші та інші додаткові можливості, за які треба платити реальними грошима. Такі внутрішньоігрові покупки можуть бути пов'язані з небезпеками, наприклад, із фінансовими пастками чи залежністю.

Хоча окремі ігрові доповнення часто не дорогі, але якщо регулярно купувати такі доповнення, то швидко це складе велику суму. На смартфонах і планшетах за допомогою **спеціальних налаштувань** можна краще контролювати внутрішньоігрові покупки.

Додаток (англ. App) / ігровий додаток

App — скорочення від англійського «application», що в перекладі означає «застосування». В українській мові кажуть «App», або «додаток». Додатки — це **програми**, які можна встановити на комп'ютер, смартфон чи планшет і користуватися ними. Існує багато різних додатків з різноманітними функціями, наприклад, музичні та **ігрові додатки**, або додаток з прогнозом погоди.

Ігрова консоль / ігрова приставка

Ігрова консоль — це електронний пристрій. За допомогою ігрової консолі можна грати в **цифрові ігри**. Для цього ігрову консоль можна підключити до телевізора або монітора. Для керування ігровою консоллю потрібен **контрôлер** (інші назви: джойстик, пульт). Контрôлер з англійської означає «управління» або «пристрій управління». Контрôлер використовується для керування ігровою приставкою та персонажами в грі.

Комп'ютер

Часто комп'ютер називають ПК (укр). — скорочення з англійської, що означає «Personal Computer» (персональний комп'ютер). Сюди ж відносяться ноутбуки, смартфони та планшети.

Комп'ютер складається з апаратного забезпечення (**Hardware**) та програмного забезпечення (**Software**). Апаратне забезпечення — це всі частини комп'ютера, до яких можна доторкнутися, наприклад, екран, клавіатура, мишка чи процесор. До програмного забезпечення належать всі **програми** на комп'ютері. Програми вказують комп'ютеру, що він має робити. Комп'ютерними програмами є, наприклад, всі додатки для

смартфону чи планшету, а також цифрові ігри.

Апаратне забезпечення працює завжди лише в поєднанні з програмним. Для цього потрібна **операційна система**.

Вона забезпечує взаємодію між апаратним та програмним забезпеченням. Відомими операційними системами є, наприклад, Windows, Linux чи Mac-OS.

Комп'ютерна гра (англ. Game)

Game – англійський термін, що в перекладі означає «гра».

В німецькій (а також в українській) мові також часто використовують термін Game, під яким мають на увазі **комп'ютерну** або **цифрову гру**. В такі ігри грають на комп'ютері, планшеті чи ігровій консолі.

Бувають ігри, в які може грати лише одна особа, так звані

Single-Player-Spiele (гра для одного гравця або інакше

однокористувацька гра). Ігри, в які можуть грати кілька осіб,

називають **Multi-Player-Spiele (гра для кількох гравців або**

багатокористувацька гра). Для онлайн-ігор потрібне інтернет-з'єднання, оскільки в таких іграх часто можна грати проти інших гравців, або ж із ними в одній команді.

Онлайн

Онлайн (Online) – англійське слово, протилежність до офлайн.

Цей термін означає «бути в мережі Інтернет».

Для багатьох програм та додатків потрібне інтернет-з'єднання.

Якщо ви відкриваєте програму або додаток і підключені до інтернету, ви перебуваєте в мережі, тобто онлайн.

Офлайн

Офлайн (Offline) – англійське слово, що означає **«бути не в**

мережі Інтернет». Для багатьох програм та додатків потрібне

інтернет-з'єднання. Це означає, що програму чи додаток можна

використовувати, лише під'єднавшись до інтернету. Якщо у

вас немає підключення до інтернету, ви перебуваєте в режимі офлайн.

Партнерське посилання

В даному випадку слово «партнерський» походить від англійського «to affiliate» і означає «вести назад». Партнерське посилання — це **посилання, яке веде на щось інше**, наприклад, на інший веб-сайт чи профіль у соцмережі. Часто партнерські посилання використовують інфлюенсери, коли рекламують певний продукт на своїх зображеннях чи відео. Якщо підписник тисне на посилання, то потрапляє на інтернет-сторінку, де можна купити цей продукт. Якщо ж підписник купує продукт за посиланням, то це відстежується до профілю інфлюенсера в соцмережі. Продавець бачить, що реклама інфлюенсера була успішною. За це інфлюенсер отримує гроші щоразу, коли підписник переходить за посиланням і купує товар. Чим більше підписників купують товар, тим більше заробляє інфлюенсер.

Планшет

Планшет (Tablet) — це англійський термін та є скороченою формою від **Tablet-PC** (тобто «плоский комп'ютер»). Планшет — це невеликий портативний комп'ютер, який має лише екран без клавіатури. Щоб працювати на планшеті, ви рухаєте пальцем по екрану або використовуєте спеціальний стилус. Програми на планшеті називаються додатками. Як і комп'ютери та смартфони, планшет також можна підключити до інтернету або інших пристроїв.

Смартфон

Smartphone (смартфон) — англійський термін. «Smart» означає «розумний» або «вправний». А «phone» означає «телефон». Тобто смартфон — це **розумний телефон**. Це значить, що він вміє більше, ніж кнопковий чи старий мобільний телефон.

У смартфона є багато різних функцій: за допомогою нього можна не лише телефонувати та писати SMS, але й шукати інформацію в інтернеті, знімати фото й відео, користуватися додатками та встановлювати з'єднання з іншими пристроями.

Соціальна мережа

У соціальних мережах користувачі можуть **взаємодіяти один з одним та презентувати себе**. Взаємодія може бути дуже різною, наприклад, розміщення фото та відео, тобто коли ви **публікуєте** чи **поширюєте** інформацію. Також можна писати повідомлення іншим користувачам чи коментувати їхні дописи.

Щоб бути активним у соціальній мережі, спершу треба зареєструватися. Потім ви створюєте **профіль**, тобто **обліковий запис** (також це називають акаунт) зі своїм ім'ям і фотографією. Після цього ви можете спілкуватися з іншими користувачами, наприклад, з колом друзів або сім'єю, але також і з іншими людьми по всьому світу. Ви можете зробити свій **профіль приватним**. Тоді тільки ті, з ким ви дружите, зможуть бачити те, що ви поширили. Якщо ви зробите свій **профіль загальнодоступним**, його вміст зможуть бачити всі бажаючі.

Теорія змови / конспірологічна теорія

Теорія змови (конспірологічна теорія) або **конспірологічний міф** — це повідомлення, в яких люди стверджують, наприклад, що злі сили розробляють таємні плани, щоб зашкодити іншим. Конспірологічні теорії можуть з'являтися в різних засобах масової інформації та в інтернеті. Значна частина з них повністю вигадана, або ж факти і вигадки змішані разом. Є люди, які щиро вірять у конспірологічні теорії і переконані в них. Вони часто їх поширюють всупереч тому, що це неправда.

Фейкові новини

Фейкові новини — це англійське поняття для **неправдивих / підроблених новин чи повідомлень**. Фейкові новини поширюють у ЗМІ, а головним чином в інтернеті, особливо в соціальних мережах. Люди, які їх поширюють, роблять це завжди з певним наміром — поширити свої політичні переконання або навіть переслідують злочинні цілі. Фейкові новини мають на меті навмисно обдурити, викликати сумніви, вплинути на інших людей або маніпулювати ними. При цьому фейкові новини часто виглядають ніби справжні, проте містять сфальсифіковані твердження чи зображення. Через це часто важко розпізнати, справжня це новина чи неправдива.

Фінансова пастка

У цифрових пропозиціях можуть бути фінансові пастки, які змушують користувачів витратити гроші (наприклад, у формі внутрішньоігрових покупок у цифрових іграх). Користувачі часто платять невеликі суми, які швидко накопичуються і маскуються певними механізмами, наприклад, внутрішньоігровою валютою. Через це їх легко втратити з поля зору.

Якщо ви хочете убезпечити себе від фінансових пасток, для цього смартфони та планшети іноді мають спеціальні налаштування. Наприклад, там ви можете повністю вимкнути або обмежити внутрішньоігрові покупки. Крім того, так зване блокування сторонніх провайдерів передусім не дозволяє іншим компаніям списувати гроші через абонентську плату за мобільний зв'язок.

Цифровий

Цифровий — **це протилежність до аналогового**. Різницю можна пояснити на прикладі ігор. Існують аналогові та цифрові ігри. Настільні ігри, в які ми граємо за столом, як от шашки, лото та монополія — це аналогові ігри. До складових таких ігор можна доторкнутися — наприклад, до ігрової дошки чи кубика.

На противагу їм є цифрові ігри. Всі ігри на комп'ютері, ігровій консолі, смартфоні чи планшеті – це цифрові ігри. Багато аналогових ігор мають свої цифрові версії, наприклад «Уно», шахи чи «Меморі».

джерела

- [1] Глосарій базується на наявних навчальних блоках «Liken, teilen, posten» («Ставити вподобайки, створювати пости та ділитися контентом із користувачами») та «Gamen, daddeln, zocken» («Геймінг, залипання в ігри, гра на перемогу») «Посвідчення медіа-водія» (Medienführerschein Bayern) для сфери спеціальної педагогічної підтримки. Матеріали доступні за посиланнями: **www.medienfuehrerschein.bayern**

Розробка була профінансована Баварською державною канцелярією (Bayerische Staatskanzlei).